

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az oroszok véres kudarcai a duklai harcokban

Az Ondava és Laborc völgyében helyzetünk javult — A kárpáti front keleti szakaszán 1200 oroszot foglyul ejtettünk — A németek nagy hadműveleteket kezdtek Észak-Lengyelországban — A Dardanellákban egy francia cirkáló elsüllyedt

Debrecen, március 28.

A Kárpátokban folyó elkeseredett harcok még mindig nem érlelték meg a döntést, de a mai jelentésekből megállapítható, hogy az a bizodalom, melyet hadvezetőségünk bölcsességébe és katonáink hősiességébe és kitartásába vetettünk, a legteljesebb mértékben helyénvaló volt. — A mai Höfer-kommüniké közli, hogy az Ondava és a Laborc folyók völgyében, tehát a Dukla-szakasznak ugy nyugati, mint keleti szélén, véresen összomlottak az oroszok előretörési kísérletei s hozzáteszi, hogy az ebben a szakaszban folyó harcok ellanyhultak. Jól tudjuk, hogy az oroszok folytonosan meg-megújított rohamai tették oly véressé és izgatókká a duklai csatákat, ha tehát vezérkarunk az itteni harcok ellanyhulását konstatálhatta, ugy bizonyosra vehető, hogy az oroszok nemcsak támadásaik erejét voltak kénytelenek csökkenteni, de valószínűleg abba is fogják hagyni azokat a próbálkozásait, hogy megvíthatatlanoknak bizonyult itteni állásainkat benyomják. Tovább kelet felé, Uzsok irányában lankadatlanul folyik a mérközés, amelyben az osztrák-magyar csapatok bizonyulnak szívósabbaknak és vitézebbeknek. Itt és a front többé szakaszán köztudomású már Przemysl tragikumára a csapatok előtt, a hadsereg főparancsnokának napiparancsa értesítette őket a legdicsőségesebb elismerésről. A fővezér ismerte ktonáit, jól tudta, hogy a gyászos esemény nem demoralizálhatja, de megtorlásra fogja serkenteni őket. A kiegyenlítés, a visszafizetés vágya heviti most a magyar katonákat s ime, Przemysl eleste után alig pár nappal már megjavult a helyzetünk a kárpáti fronton is, ahová pedig tizezrével zúdultak a főlzabadt orosz erők. Majd csak elfogynak itt is, Uzsok fölött is a friss orosz seregek, melyeknek sorait tegnap százakkal ritkították meg a mi gépfegyvereink, meg az az 1230 orosz katona, akiket a mieink megadásra kényszerítettek. — Bukovinában széles jobb szárnyunk részint tovább folytatja diadalmos előnyomulását északi irányban, részint a tartomány legkeletibb szélén viv nagy csatákat azokkal az orosz erőkkel, melyek Bessarabiából törnek előre, hogy elragadják a mieink hódításait.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, március 28. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.

Az Ondava és a Laborc völgyében az orosz támadásokat véresen visszautasítottuk. E völgyektől jobbra és balra emelkedő magaslatokon a harc tegnap reggel óta ellanyhult. Napközben és éjjel tüzéségi harc és csatározás folyt.

A kárpáti arcvonal többi szakaszán a harcok tovább tartanak. 1230 oroszot elfogtunk.

Északi Bukovinában üldözés közben 200 fogoly jutott kezünkbe.

Orosz-Lengyelországban és Nyugat-Galiciában a helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A duklai csata

Eperjes, március 28. (M—g.) A Dukla-mélyedésben megindított orosz előretörést az ellenség súlyos veszteségei mellett visszautasítottuk. A heves harcok itt állandóan folynak. Laborcfőnél, ugyszintén az Ondava folyó környékén helyzetünk javult. Az oroszok nagy erővel megkísérelték frontunk át-törését, de nem tudták eredményt elérni.

Uzsok fölött

Ungvár, március 28. (Az Est.) Az elmúlt éjjel az oroszok Uzsoknál megújították támadásaikat, amelyek véresen összeomlottak. Csapatunk Uzsoktól északra nekünk kedvezőbb pontig engedték az oroszokat, a kik előnyomulásukban egyszerre csak erős drótkadályokra és elrejtett gépfegyverekre bukkantak. Az oroszok támadása itt borzalmas véget ért: a drótkerítések között százzal feküdtek az orosz halottak. Csapatunk ez alkalommal számos foglyot ejtettek.

Homonna, március 28. (M—g.) A hatnapos mezőlaborci harcok után részleges nyugalom állott be, a Baligrodtól Uzsokig terjedő szakaszon ellenben a leghevesebb harcok folynak. Przemysl elestének híre pillanatnyi lehangoltság után kiegyenlítésre tüzelte csapatunk harci kedvét.

Csata Bojannál

Czernowitz, március 28. (M—g.) Bojannál öt nap óta kemény harcok folynak. Az oroszok Bessarabiából segítő csapatokat küldtek, hogy visszafoglalják elvesztett hadállásait, kísérleteik azonban mindeddig hiábavalóknak bizonyultak.

Przemysl eleste

Jelentés a királynak

Bécs, március 28. (Magyar Távirati Iroda.) A király ma délelőtt Schönbrunnban kihallgatáson fogadta Lehmen kapitányt, aki utolsónak repült ki Przemysl várából. Lehmen kapitány jelentést tett a királynak Przemysl kapitulációjáról.

Lelőtt osztrák-magyar repülőgépek

Pétervár, március 28. (Magyar Távirati Iroda.) A Pétervári Távirati Ügynökség jelenté: Közvetlenül azelőtt, hogy Przemysl kapitulált, három postatívó osztrák-magyar repülőgép szállott föl a várból, amelyeket tisztek vezettek. Egyszerre óriási orkán keletkezett, mely a repülőgépeket messzire elsodorta irányukból, úgy, hogy az aviatikusok Brest-Litovsknál, illetve Kamenesk-Litovsknál kénytelenek voltak leszállani. A tiszteket itt a lakosság foglyul ejtette.

A fogoly tisztek kardja

Kopenhága, március 28. Egy pétervári jelentés szerint Nikolaj Nikolajevics nagyherceg generalisszimusz parancsot adott ki, hogy Przemysl parancsnokán kívül a vezérkari tiszteknek is meg kell hagyni kardjukat.

Az oroszok kudarcaival Észak-Lengyelországban

Berlin, március 28. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Az augustowi erdőben az orosz előretöréseket visszavertük.

A Pissek és az Omulew között több orosz támadás történt, amelyek tüzüinkben, mind összeomlottak.

Wachnál 900 oroszot elfogtunk.

Nagy harcok az alsó Visztulánál

London, március 28. (Magyar Távirati Iroda.) A *Daily Chronicle* tudósítója jelenti Pétervárról, hogy az oroszok helyzete Észak-Lengyelországban ismét igen nehézre válik, különösen a Visztula és a kelet-poroszországi határ közötti arcvonalon. Suwalki kormányzóságban a németek nyomása rendkívül erős. A Visztula alsó folyásánál a német tüzérség fontos akciót fejt ki.

Witte iratait lefoglalták

Pétervár, március 28. A rendőrség és a katonaság képviselői lefoglalták az elhunyt Witte gróf hátrahagyott politikai iratait. — Witte 500,000 rubel vagyont hagyott hátra; ebből az összegből 400,000 rubel Németországban, 100,000 rubel pedig Oroszországban van.

Általános orosz offenzíva

Kopenhága, március 28. (Magyar Távirati Iroda.) Pétervári jelentések szerint az orosz hadsereg általános offenzívára készül. A terv szerint az általános támadást legkésőbb hat hét múlva fogják megkezdeni, amikor a hóolvadás megszűnik.

A francia harctér

Berlin, március 28. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Verduntól délkeletre a franciák támadásai Combres vidékén a Maas-magaslatok ellen és a Veuve-síkon Marceville mellett makacs harcok után javunkra dőltek el.

A Vogézekben a Hartmannsweilerkopfon csak tüzérségi harcok voltak.

A blokád-háború

Elsülyesztett angol gőzök

Frankfurt, március 28. A *Frankfurter Zeitung* jelenti Londonból: Egy német tengeralattjáró naszád elsülyesztette a „Delmira” gőzöst. A tengeralattjáró tíz percet adott a legénységnek, hogy csónakba szálljon. A legénységet a Wight szigeten szállították partra. A *Delmira* 3459 tonnás hajó és egy liverpooli társaságnak a tulajdona volt.

Rotterdam, március 28. A *Niagara* gőzöst, amely Newportnewsben átvette az *Eitel Friedrich* német segédcirkálótól az elsülyesztett *Florida* legénységét, egy német tengeralattjáró naszád Cherbourg fölött megtámadta. A *Niagara* azonban gyorsabb járatu volt és elmenekült.

Az emelkedő biztosítási tételek

Rotterdam, március 28. A londoni *Lloyds* április 1-től további 18 és fél százalékkal emelte a csatornában és az Ir-tengeren közlekedő hajók biztosítási díját. A háború kitörése óta ez már a kilencedik emelése a biztosítási tételeknek.

A Dardanellák ostroma

Elsülyesztett francia cirkáló

Athén, március 28. (Magyar Távirati Iroda) A *Hestia* haditudósítója jelenti Mudrosból: Március 22-én egy francia cirkálót a Dardanosz erőd közelében török tengeralattjárók megtorpedóztak. A cirkáló, legénységével együtt másfél perc alatt elsülyedt. A cirkáló nevét titokban tartják.

Goltz basa nyilatkozata

Bukarest, március 28. (Magyar Távirati Iroda.) *Von der Goltz* basa tábornagy, aki Berlinbe való utazása közben Bukarestben kiszállott, az *Adeverul* munkatársának kérdéseire a következőképpen nyilatkozott a Dardanellák ostromáról:

— A szultán a tengerparti kastélyban lakik és nem gondol Konstantinápoly elhagyására. A törököknek a Dardanellákban elért sikerei várakozásai mindvégig kudarcot fognak vallani. Arra az esetre pedig, ha csapatokat akarnának partra szállítani, Törökország nagy hadsereggel várja az ellenséget.

Olasz tengeri nagytámasztás az ostromról

Róma, március 28. A *Corriere d'Italia* munkatársa beszélgetést folytatott *Marchese* tengernagygyal, aki ismertette azokat a technikai nehézségeket, melyeket az angol-francia flottának le kell küzdenie, ha a tengerszoroson keresztül akarnak jutni. Eltekintve a hadihajóknak a parti erődök ütégeivel szemben való teljes tehetetlenségétől, a szövetségesek, még ha a legsúlyosabb áldozatok árán el is érik a márvány-tengert, nem lesznek abban a helyzetben, hogy Konstantinápolyt megtartsák és a szorosokon való

szabad közlekedést biztosítsák. Akciójuk célját mindaddig nem érhetik el, míg erős szárazföldi sereggel be nem veszik a török állásokat. Az ázsiai parton való partraszállás nem vezetne célhoz. Ha a szövetségesek hatalmukba akarják keríteni a szorosokat, akkor meg kell szállaniuk a Gallipoli-i földnyelvet és erős hadsereggel Konstantinápoly ellen kell vonulniuk. Magával a flottával semmit sem fognak elérni és csupán 30,000 fősnyi gyarmati sereggel épp oly keveset.

Az orosz nemesi kongresszus

Pétervár, március 28. Az orosz nemesi kongresszuson Gurko volt miniszter napirendet javasolt, amely kimondja, hogy Oroszország életérdekei követelik Konstantinápoly, a Bosporus és a Dardanellák birtokát, ugyancsak a Dardanellák előtti szigeteket, melyek a tengerszorosok védelmére szükségesek. (Frankfurter Zeitung.)

Orosz hadihajók kudarca a Boszporusban

Konstantinápoly, március 28. A *Milly* távirati ügynökség jelenti: A főhadiszállás közli:

Ma reggel a Boszporusban néhány orosz hadihajó igen nagy távolságból néhány gránátot lőtt őrhajóinkra, azután gyorsan eltávoztak. A többi hadszíntéren nincs ujság.

A lószállítási panama

A katonai kincstár kára több százezer korona

Szégyennel és fölháborodással beszélhetek óta Debrecen közönsége azokról a szédületes arányú csalásokról, melyeket egy Galiciából ideszakadt bünszövetkezet a hadsereg számára eszközölt lószállítások körül véghezvitt. A bünszövetkezetnek a lószorozó bizottság vezetője: Ripp Károly báró őrnagy, Pálka József állatorvos, Mayer Ozman számítt, továbbá egy sereg lókereskedő voltak a tagjai, akiket a debreceni közönség a Scherles-dinasztia és testőrsége néven ismert. Ez a társaság egy csöppet sem vette a szívére, hogy lakóhelyéről távozásra készítették a hadműveletek, gyorsan megbarátkozott új otthonával, hiszen egyikük sem szorult a menekülő sanyaru kenyerére. Pénzüik volt bőven, sőt megnyílt számukra a képzelhető legkedvezőbb alkalom, hogy megsokszorozzák vagyonukat. Hogy bünsön uton, könnyek és vérfolyam árán, embertársaiknak, hazájuknak mérhetetlen kárára gazdagodnak, az nem nyomta a lelkiismeretüket. A bünnel szerzett pénzen nagy lábon éltek: pezsgő, cigány járta éjszakáról éjszakára, míg végre a nyakuk közé csapott a büntető igazságszolgáltatás és lakat alá tette a csaló-bandát.

A napi sajtónak mindaddig nem volt módjában ismertetni a büniüggyet, mert a nyomozás érdekei tiltották a szövetség üzemeinek hírlapi közlését. Most azonban, hogy a nyomozás befejezést nyert, magasabb szempontok nem emelnek többé korlátokat az elé, hogy a közönség jogos érdeklődése kielégítést nyerhessen s hogy a társadalom értesülvén az óriási korrupcióról, megvetésével sujtja és kilökje magából azokat a becsutelleneket, akik arra vetemedtek, hogy hazájuk nehéz helyzetéből aljas módon pénzt szerezzenek. A legveszedelmesebb hazaárulók ezek, akik nemzetük anyagi erejét gyengítve, az ellenségnek nyújtottak segédkezet.

A bünszövetkezetet hosszas, alapos nyo-

mozás után sikerült ártalmatlanná tenni. — Üzemeiknek tulajdonképpen az államvasutak jöttek a nyomára, mert feltűnést keltett, hogy civil-emberek sűrűn utaznak Debrecenbe katonai menet-levelekkel és lovakat szállítanak katonai fuvarlevelekkel. Az államvasutak feljelentésére a székesfőváros államrendőrségének egy kirendeltsége Czövek Sándor rendőrfogalmazó vezetése alatt kiszállott Debrecenben és a katonai hatóságokkal együtt dolgozott, hogy kiderítse a visszaéléseket. A nagy titokzatossággal, mindamelllett kellő körültekintéssel és elismerésre méltó ügyességgel folytatott nyomozást, amelynek kezdetben csak a fuvarlevelek és menetlevelek kérdésének tisztázása volt a feladata, a legteljesebb siker koronázta. Megállapították ugyanis, hogy nemcsak a fuvarlevelek körül történtek visszaélések, hanem a megfigyelt emberek más uton és más módon is rengeteg összegekkel károsították meg a katonai kincstárt a lóvásárlások révén.

A Debrecenbe menekült lókereskedők már Galiciában ismerősök voltak a lószorozó bizottsággal, mely a háború kitörése előtt Lembergben működött. A csoport egyik-másik tagja, különösen a Scherles-Reiter konzorcium Lembergben bizalmas viszonyban volt Ripp Károly báróval és ezek már „készzen” jöttek Debrecenbe, annak a biztos tudatában, hogy ennél a bizottságnál könnyen célt fogak érni s olyan lovakat is meg fognak vásároltatni, amelyek hadiszolgálatra nem alkalmasak. Persze, nem is csalódtak a számításukban: az ország minden részéből ideszállított lovakat 950 korona körüli átlagárban vásárolta meg a bizottság, annak dacára, hogy a lovak nyomatókos gyuanokok szerint messze alatta voltak a megállapított becsártnak. A bizottság pedig a lehető legnagyobb könnyelműséggel kezelte a maga dolgait és alkalmat adott a vele összeköttetés-

ben volt lókereskedőknek arra, hogy a vidéken, ahol csak megfordultak, ugyszólván monopolizálhassák a lóvásárlást. Nyílt parancsokkal látta el őket, menetteleveket, fuvarleveleket adott nekik, melyekkel a lókereskedők oly szemérmetlenül visszaéltek, hogy sok helyen kidoboltatták, hogy csak nekik van vásárlási joguk. Csak éppen hogy nem rekviráltak, ami tagadhatatlanul szép volt fölük. A gazdáktól minimális áron vették meg a lovakat s így módjukban volt, hogy a bizottság tagjaival szemben a lehető legnagyobb áldozatokat is meghozzák. A múlt év októberétől fogva, tehát öt hónapon át grasszáltak a lókereskedők. Ez alatt az idő alatt körülbelül 6000 lovat vásárolt össze a bizottság, 5700 darabot a galíciaiaktól és csak 300-at a debreceni és környékbeli gazdáktól és kereskedőktől. A galíciaiak tehát 6-7 millió korona forgalmat csináltak a lóvásárlásból s így érthető, hogy vesztegetésre is jutott, meg tiszta nyereségkép is maradt sok százezer koronájuk.

Igy azután könnyű volt folyton vig és könnyű életet élni, százakat költeni éjszánkánként pezsgőre, cigányra s irigyeltjeivé válni a sok küzdő, szenvedő és gyászoló embernek, akiknek a háboru gondot, bajt és szomorúságot okozott. A lókereskedőket és a bizottság tagjait folytonosan együtt lehetett látni, nem csoda tehát, hogy összeköttetésükről tudomást szereztek debreceni emberek is és voltak, akik igyekeztek kihasználni a „kedvező konjunkturákat”. Olyan emberek, akiknek megvolt a maguk tisztességes foglalkozása és akik a lóról csak annyit tudtak, hogy teherhordó és igavonó állat, amely néha rug, abban találták ambíciójukat, hogy fölcsapnak lókereskedőknek és alkalmat kerestek maguknak arra, hogy mint „lőszállítók”, a galíciaiak protekciónját megszerezve, a bizottság elé jussanak és lovak eladásával tekintélyes hasznokat biztosíthassanak. Az egyiket egy szép szőke uriaszszony, a másikat egy szép barna urileány támogatása hozzá is segítette óhajtott céljukhoz, sőt az uriaszszony és az urileány a maguk számára is iparkodtak törvénytelen uton hasznot szerezni.

Amikor mindezeket az adatokat a titokban folytatott nyomozás egybegyűjtötte, Czövek Sándor budapesti rendőrfogalmazó házkutatást tartott a bizottság tagjainál. A házkutatás alkalmával Ripp bárónál mindössze néhány ezer koronát találtak, de megállapították, hogy sok olyan értéktárgya van, a melyeket a kereskedőktől kapott ajándékba. A bizottság állatorvosánál, Pálka Józsefnél körülbelül 80,000 korona készpénzt találtak és nagyobb összeget foglaltak le Mayer Ozman számtisztánál is. A házkutatás után a ló-sorozó bizottság tagjait őrizetbe vették. A lókereskedők közül kilencet tartóztattak le csalás és vesztegetés büntetése miatt: Scherles I. lókereskedőt, Reiter B. lókereskedőt, Feldschub József földbirtokost, Sátrán M. lókereskedőt, Scherles Leon lókereskedőt, Reiter T. lókereskedőt, Scherles C. lókereskedőt, Teibeles lókereskedőt és Manescu Ores lovag földbirtokost. A lókereskedőknél megtartott házkutatás alkalmával több mint 400,000 koronát foglaltak le. A kereskedők a debreceni ügyészség fogházában ülnek. A lókereskedők előzetes letartóztatását a debreceni kir. törvényszék is helybenhagyta. Még tizenkét egyén szerepel a bűnügyben terhelt gyanánt, ezeknek előzetes letartóztatására azonban nem merült fel ok.

A bűncselekmények tulnyomó részben

már eddig is be vannak bizonyítva, részben a terheltek beismerésével, tagadásuk pedig a vizsgálat további adataival minden kétséget kizáró módon meg lesz cáfolható. A vizsgálat a legnagyobb szigorúsággal tovább folyik, különösen annak a megállapítása céljából, hogy mekkora károsodás érhet az államot a vizsgálás folytán. A nyomozás eddigi erélyéből is következtethetni lehet arra, hogy a nagy áldozatokat panasz nélkül hozó nagy társadalom érdekei abban a tekintetben is megnyugvást fognak találni, hogy ezek a messze földről ideszakadt harácsolók méltó büntetése nem marad el.

HIREK

— **József főherceg fia a debreceni Vilmos-huszárezredben.** A hivatalos lap mai száma legfelsőbb kéziratot közöl, amely szerint a király József Ferenc főherceget, József főherceg legidősebb fiát, a debreceni 7. huszárezredbe zászlóssá nevezte ki.

— **Nagy Gyula báró Lipót-rendje.** Mint a hivatalos lap mai száma jelenti, a király több-éthei Nagy Gyula báró altábornagynak, a m. kir. 11. honvéd lovashadosztály parancsnokának, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és eredményes magatartása elismeréséül a Lipót-rend lovagkeresztjét a hadi-ékitménnyel díjmentesen adományozta.

— **A Jogász- és Tisztviselő-Kör közgyűlése.** A Jogász és Tisztviselő-Kör ma tartotta évi rendes közgyűlését Szilágyi Imre elnöke alatt, a szép számmal megjelent tagok részvétele mellett. A közgyűlést Szilágyi Imre elnök tartalmas, szép elnöki jelentéssel nyitotta meg, amelyben kegyeletes szavakkal emlékezett meg azokról a tagokról is, akik a harctéren lelték hősi halálukat. — A múlt évi zárszámadás és a jövő évi költség-előirányzat letárgyalása után a tisztújításra került a sor. A régi tisztikart újból megválasztották egyhangú lelkesedéssel. Elnök lett: Szilágyi Imre, alelnökök: Uhlarik Béla, Tóth Aurél, titkár: H. Nagy Jenő dr., pénztárnok: Pápay János, ügyész: Ruszka István dr., gazda: Rézler Ervin, könyvtárnok: Kémery Béla, választmányi tagok lettek: Baltazár Dezső dr., Unger Gusztáv, Miskolczy Jenő, Glatz Antal, Márk Endre, Lestyán Adorán, Nagy József pénzügyigazgató, Wilhelms Emil Szoboszlai Sándor, Öreg Béla dr., Soltész Endre, Sztankay F. Béla, Materny Lajos, Mayerszky Mihály, K. Szalay Béla dr., Horváth Károly dr., Szücs Géza dr., Bozzay Pál, Dereksy István dr., Rostás István, Radó József, Géhl György, Hetey Károly, Czippott György, Petzkó Ernő (uj) és P. Nagy Zoltán (uj).

— **Debreceni tisztek kitüntetése.** A király megparancsolta, hogy Manasteriotti Ferenc 7. huszárezredbeli századosnak és Lemhényi Gábor Péter VIII. csendőrkertületbeli főhadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásukért a legfelső dicséret elismerés tudtul adassék. — A király Buzás Elek 3. honvédhuszárezredbeli századosnak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül a hadi díszítményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Polgári failletőség hazahordatása.** A városi tanács a polgári failletőség hazaszállításának véghatárnapját 1915. év április hó 15-ig meghosszabbította. Debrecen. 1915. március hó 27. A városi tanács.

— **A debreceni segítő-akció.** A katonák családjainak segélyezésére adakoztak: Jóna és Jóna 20, Szabó Lajos fiai 10, Kubek Sándor 1, Németh Titusz 3.20, Rex Ferenc 40, Mihalovits Jenő 30, Kovács Mariska 2 korona.

A Vörös Félhold javára adakoztak: Reáliskolai előadás 8, Svetits-zárda 243.28 korona.

A háboruban megvakult katonák részére a hadsegélyző hivatalban a következők adományoztak: Borgida Farkas 30, Royal-személyzet 30, N. N. 10, Kaszanyitzky Endréné 5, Tóth Aurélné 5, Mihalovits Jenő 20 korona.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Tóth Elek debreceni kir. járásbírói irodatisztet és Latzkó Géza hajduszoboszlói kir. járásbírói irnokot kölcsönösen áthelyezte, továbbá Szeghy Sándor nagybányai kir. járásbírói irnokot a debreceni kir. itélőtáblához helyezte át.

— **Katonai kinevezések.** A honvédelmi miniszter Gász Gyula debreceni 3. népfőlkelő gyalogezredbeli segédélemezésügyi tisztet népfőlkelő élemezésügyi tiszté, Tokayer Ber és László András debreceni 3. népfőlkelő gyalogezredbeli állatorvosokat népfőlkelő állatorvosokká nevezte ki.

— **A nyers gummi és gummi-abroncsok bejelentése.** A kormány rendeletet bocsátott ki, amely szerint be kell jelenteni a nyers gummi és a géperejű járművek (automobilok) részére szolgáló gummiabroncs-készleteket. Bejelentés alá esnek: 1. gummi, nyers vagy tisztított állapotban, 2. géperejű járművek részére szolgáló gummiabroncsok (u. m. külső-gummiköpenyek, belső tömlők, tömött gummiabroncsok) minden méretben, mög pedig úgy teljesen új, mint használt és javított állapotban; 3. használhatatlan ócska gummiabroncsok. Mindazok, akik saját vagy idegen helyiségekben az 1. §. értelmében bejelentés alá eső valamely anyagot készletben vagy más részben őrizetben tartanak, kötelesek ezeket a készleteket legkésőbb 1915. évi április hó 3. napjáig bezárólag az 1915. április hó 1. napján volt állapot szerint és azontul kéthetenként legkésőbb három napon belül minden hónap 1. és 15. napján volt állapot szerint a hatóságnak bejelenteni. Azokat a készleteket, amelyek a bejelentési napok valamelyikén fuvarozás alatt állanak, a címzett köteles és pedig a rendeltetési helyre érkezésük után haladéktalanul bejelenteni. Azon készletek bejelentése tekintetében, amelyek az államnak, különösen az állami műveknek: a m. kir. államvasutaknak és a posta- és távirdaigazgatásnak birtokában vannak, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter külön intézkedik. Nem kell bejelenteni a kerékpárok és lófogatú járművek gummiabroncsait, továbbá a géperejű jármű (automobil) tulajdonosoknak a kocsijukra már rászerezelt gummiabroncsokat és tömlőket, valamint a kocsinként két tartalék külső gummiköpenyt és két belső tömlőt. A bejelentést annál az elsőfoku iparhatóságnál, kis- és nagyközségekben a főszolgabíróknál, rendezett tanácsu városokban a tanácsnál, törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrkapitánynál kell benyújtani. Aki a rendeletben megszabott bejelentési kötelességét megszegi, a valóságnak meg nem felelő adatokat jelent be, a birtokában levő készletet a hatóság előtt eltitkolja, vagy az ellenőrzést megghusítja, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és az 1914. L. t.-c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— **Értesítés.** A Hortobágyra a juh kihajtás 1915. évi április hó 10-ére engedtetett meg. Debrecen, 1915. március 25.

— **A mentők automobiljáért.** A Mentő-Egyesület sebesültszállító autójainak beszerzési költségeire a Sesztina-vaskereskedésben kitett íven a következő adományok folytak be: Katona István szappanos Weisz szállító utján 20 korona, Guttmann Miksa Munkács 1 korona. További szives adományok kéret-

nek. — Az ujságládába begyűlt hírlapok e héten az állomásparancsnokságnak adattak át szétosztás végett. **Sesztina Jenő.**

— **Pilseni (Urquelle) ösforrás.** Pilsent ki zárólag csapolnak naponként Markus Gambrius éttermében.

— **Hősök temetése.** Schisl Anton elstini illetőségű 75. gy. e. közember meghalt a Dmke kórházban, temetése március 29-én délelőtt 10 órakor a közös csapatkórházból. — Meirer Ottó bárni (Morvaorsz.) illetőségű 54. gy. e. gyalogos meghalt a városi kórház katonai osztályán, temetése március 30-án délelőtt 10 órakor a közös csapatkórházból.

— **Gunynevek a háboruban.** A minap Molnár Ferenc egy fővárosi napilapban megírta, hogy egy fogoly orosz közkatónától megkérdezték a kapitányának a nevét, mire az így felelt:

— Telefon.

Kiderült, hogy az illető katona századjának kapitányát az orosz legénység tényleg Telefonnak nevezte, mert a hős muszka-százados sohasem tartózkodott a lövészárkok környékén, hanem messziről, telefonon dirigálta a századát. Ily gunyneveket a csatatéren mind a két oldalon gyártanak. Így különösen az aktív tisztek sohasem mondják Galicia, hanem Skandalicia, Bukovinát pedig Spukovinának nevezik. Galicia azért Skandalicia, mert ott van a legnagyobb háborus skandalum, Bukovinában pedig a tisztek tapasztalata szerint a legsűrűbben köpkösnek az ágyugolyók, ezért faragták Spukovinává a Bukovina nevet. A német ujságok hasábjain gyakran találkozunk a „Szorgalmas Berta”, vagy a „Kövér Berta” névvel, amellyel a németek a rettentő negyvenkettős ágyúkat illetik — Krupp Berta után. A mi honvédszárjaink „Vörös ördög” neve, amelyet az oroszok adtak nekik, armádiánk büszkesége. A magyar legénység szeretetének és ragaszkodásának egyik legszebb jele, ha egymás között „Apánk” cognomennel illetik valamelyik vezért. Így József királyi herceget a magyar fiuk a harcúterén rövidesen József apánknak nevezik.

— **Kitűnő zamatu,** saját termésű homoki fajborok palackokban kaphatók Szabó Lajos fiainál.

VÁROSI SZÍNHÁZ

MŰSOR:

HÉTFŐ: *János vitéz.* (Zóna-előadás.)
KEDD: *Vilmos huszárok.*

URANIA

Debreczen legszebb, legelőkelőbb mozgója
URANIA - FÉL. — TELEFON 12-51.

Hétfőn   Keddén
március 29-én és 30-án

A herceg gyermeke.
Dráma 5 felvonásban.

Mégis legjobb otthon.
Vígjáték.

Koldus lakodalm.
Humoros.

A vetülete partján.
Színes természeti felvétel.

Száz korona egy fillérért.
Humoros.

Előadások este 5 órától folytatógatos hemennél.
Rendes helyárak.

Utazás a tenger fölött

Léghajón az ellenség felé

Stockholm, március 28.

A „Dagens Nyheter” munkatársa egy német léghajóval beszélgetett, aki a következőkben vázolta a Zeppelin a tenger fölött való utazását:

A legelőkelőbb benyomás, amelyet az ember a háboru alatt a Zeppelin a tenger fölött érez, a borzalmas hideg. Egyáltalán senki el sem tudja képzelni, mit jelent az északi tenger fölött, a jégheideg levegőtengerben való cirkálás. Nem szabad világot gyujtanunk, de még csak szivaroznunk sem, hogy megrövidítsük a félelmetes éjszaka óráit, mert a légi cirkálóknak nem szabad semmiféle fény sugarral elárulnia jelenlétét a sötétben uszkáló felhők között.

Mintha a hideg oly intenzív és sajátos érzést okozna, amilyent azelőtt egyáltalán nem ismertünk. Amikor a csónakban állunk és magunk alatt halljuk a tenger egyhangú csobogását és amikor a csillagos égre tekintünk, úgy érezzük, mintha magunk is a légkör része volnánk. Úgy érezzük, mintha a léghajó a világűr hidegében kerengő hulló csillag volna. Nem beszélgethetünk egymással, csak a sötétséget bámuljuk és nem hallunk egyebet, mint a viharhullámokat, amelyek leirhatatlan zajjal csapódnak a légi cirkáló elejéhez, azután pedig mint a hideg víz suhannal tova a hajó oldalánál, sívító és fenyegető hangjukkal megrázkódtatják a csónakot. Ez a velünk szembeáramló levegőtenger áthatol a ruhánkon és olyan páncéllal fogja körül a testünket, amelyben az időjárás nedves és szálguló szellemét képzeljük.

Semmi sem annyira figyelemreméltó és olyan tragikusan érdekes, mint a légkörben való lebegés s amikor a hajó orrát állandóan az ég csillagképe felé irányítjuk. Aki ezt már egyszer átélte, sohasem fogja elfelejteni. Ha arra kárhoztatná, hogy állandóan a földön éljen, elhagyatott, tépelődő ember lenne belőle. És ha most a Zeppelin a tenger fölöttünk között alattunk a koromsötét éjszakában föltűnnek valamely város vagy falu elmosódott fény sugarai, ugyanaz az érzésünk támad, mint a ragadozó madárban, amikor megpillantja áldozatát. Mialatt a légi cirkáló a felhők között siklik tova, úgy látszik, mintha a város sok világával, nagy flottához ha-

sonlóan sietne felénk, amelyet a sorsterhes szél hajszol keresztül a tengeren, a hajón lévő pedig nem is sejtik a halál közellétét. — Ekkor *lejtjük a bombákat; a sötét mélységből irtózatoss, fehéren izzó lángfölobbanását látjuk*, a robbanás hangja tompán száll föl hozzánk, mint valamely szörnyű, félelmetes lény hangja. A légnomás a Zeppelin orrát a levegőbe emeli, épp úgy, mint a nagy hullám fölemeli a tengeri hajót. Ez azonban szabadabb, lágyabb mozdulat és olyan, mintha az óriás madár lélegzene. A hajó orra ezután lassan megint leereszkedik, a levegő jeges hidege és a vihar pedig megint körülrokkod bennünket.

**Kölcsönt ad | Külföldi pénzeket
SORSJEGYEKRE és legmagasabb ártó-
ÉRTÉKPAPÍROKRA | lyamon bevált**

**A DEBRECZENI
Kézizálog Kölcsönintézet Részvénytársaság
BANKOSZTÁLYA**

Simonffy-u. 13.

Telefon 298.

SZEVEDI PAPRIKA
különlegességek óriási
raktára LINDENFELD J.
JENO fűszer- és gyarmat-
áru nagykereskedésben
pénzügyi palota. Telefon
79. sz.

Tisztán kezelt
kézi pászka kapható
Zúgó-ut 4. sz. alatt.

Kiadó
lakás. Három szoba,
előszoba és egyéb mel-
lékhelyiségekkel állás la-
kás villanyvilágítással
kiadó. Szlv-utca 11.

Négy
szobás modern utcai la-
kás mellékkeliségekkel
május 1-re, ugyanott egy
üzlethelyiség azonnal ki-
adó. Miklós-utca 22.

Román
cím tábla megrendelhető
Hoffman és Kronovitz
cégnél Plac-u. 49.

Tábori berítések
2 fillérjével kaphatók a
kiadóhivatalban.

Szónvignéttá
ezrenként olcsón kap-
ható Plac-utca 49. szám
alatt.

Kapucsnégy
bármilyen felírással kap-
ható a kiadóban.

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen
felírással kaphatók a ki-
adóhivatalban.

Kifutó
fü felvétetik. Cím a ki-
adóhivatalban.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
DEBRECZEN, Kistemplombazár
RAJDU VÁRMEGYE SZÁLLÍTÓL

Vászon kész fehérnemű
Menyasszonyi kelengye
Női divatruhás
Külön szőnyegosztály ::

Szabott árak.

G yomorgóres, kólika, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegsé-
geknél a legkitűnőbb házisszer a

HOLLANDI
GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ra 40 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.